

Ansvarsfrihet för år 2018

Dnr 1437-2019

Regionfullmäktiges presidiums förslag till beslut

1. Regionstyrelsen samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
2. Regionfullmäktige riktar anmärkning mot 2018 års patientnämnd.
Motivering: Patientnämnden har lämnat förklaring och redogjort för sitt arbete med att vidta åtgärder för att komma tillrätta med de brister revisionen påpekat. Då revisionen påpekat liknande brister under flertalet år får det trots nämndens förklaring anses vara motiverat att rikta anmärkning mot 2018 års patientnämnd.
3. Patientnämnden samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
4. Regionfullmäktiges allmänna beredning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
5. Regionfullmäktiges demokratiberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
6. Regionfullmäktiges framtidsberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
7. Regionfullmäktiges hälsoberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
8. Regionfullmäktiges sjukvårdsberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.

Sammanfattning

Regionens revisorer har granskat regionstyrelsens, patientnämndens och regionfullmäktiges beredningars (allmänna beredningen, demokratiberedningen, framtidsberedningen, hälsoberedningen och sjukvårdsberedningen) verksamhet.

Revisionen tillstyrker att regionens årsredovisning 2018 godkänns samt att regionstyrelsen, patientnämnden och regionfullmäktiges beredningar samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Revisionen har i sin revisionsberättelse för år 2018 riktat en anmärkning mot patientnämnden till följd av att brister i nämndens styrning och kontroll på-

pekats av revisionen under flera år, och att nämnden inte har varit tillräckligt aktiv för att åtgärda dessa.

Ärendet

Regionfullmäktige ska enligt kommunallagen (KL) 5 kap 24 § besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras för föregående års verksamhet i styrelse, nämnd, beredningar och enskilda förtroendevalda i dessa organ samt besluta om en anmärkning från revisorerna även ska framställas från fullmäktige. Besluten ska motiveras.

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ersättare i regionstyrelsen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om regionstyrelsens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i sjukvårdsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om sjukvårdsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ordförande i allmänna beredningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om allmänna beredningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 2:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i framtidsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om framtidsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 1:e vice ordförande.

För övriga beredningar och patientnämnden har förslag till beslut beretts gemensamt av regionfullmäktiges presidium.

Regionstyrelsen

Revisionen tillstyrker att regionstyrelsen beviljas ansvarsfrihet. Revisionen har inte funnit anledning att rikta anmärkning mot regionstyrelsen.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ersättare i regionstyrelsen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om regionstyrelsens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Med hänvisning till revisionens revisionsberättelse föreslås regionstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Patientnämnden

Regionfullmäktiges presidium har i enlighet med regionfullmäktiges arbetsordning 10 § att bereda ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning, och enligt KL 5 kap 32 § ska fullmäktige inhämta förklaring från de ansvariga över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen. Regionfullmäktiges presidium har därför den 5 april 2019 begärt en förklaring från patientnämnden över revisionens anmärkning. Patientnämnden har vid ett sammanträde den 11 april 2019 beslutat om en förklaring till revisionsberättelsen för 2018 där revisionens anmärkning bemöts och förklaras.

Patientnämndens förklaring – ärendehandläggning och analys

Patientnämnden har under en tid dragits med vissa problem rörande dels de områden som regionens revisorer pekat ut i samband med här ifrågasvarande granskning men också inom nämndens kärnverksamhet. Nämndens kärnverksamhet består i att stödja och hjälpa patienter och dess anhöriga att föra fram klagomål till vårdgivare och se till att de besvaras.

Nämnden har, under det året som granskningen avser, genomfört ett omfattande förbättringsarbete där fokus har varit att kärnverksamheten ska flyta på, ärenden som inkommer till patientnämnden ska handläggas inom ramen för de beslutade tidsgränserna. Förbättringsarbetet har varit mycket framgångsrikt, tidigare högar av ärenden som inväntat handläggningsåtgärd och hundratals timmar i övertid för nämndens utredare är nu ett minne blott. I dagsläget registreras och handläggs alla ärenden inom tidsramarna och de återkommande övertidsuttagen är inte längre en kostnad som behöver beaktas.

Det är nämndens åsikt att kärnverksamheten måste fungera för att bl.a. analysarbetet ska kunna leverera resultat av något värde. Ärenden som inte registreras och kategoriseras på ett konsekvent och korrekt sätt kan svårtligen göras till underlag för vidare analys.

Nämndens utredare arbetar idag med analyser i enlighet med den lagstadgade skyldigheten och ett nytt verksamhetssystem som kommer att tas i drift under året beräknas avsevärt förbättra nämndens möjlighet att dra slutsatser utifrån den data som ackumuleras i verksamheten. Vidare kommer nämnden inför nästa år att besluta om en särskild analysplan för att på så sätt styra nämndens utredare till de frågor eller områden som nämnden finner det särskilt angeläget att undersöka ytterligare.

Patientnämndens förklaring - Ekonomi

Tidigare var kostnadsstället för stödpersonsverksamheten knutet till kansli-enheten istället för patientnämnden. Detta är nu åtgärdat och nämnden erhåll-

ler fortlöpande rapportering om utfallet under det innevarande året. Sedan senare delen av 2018 har nämnden erhållit löpande redovisning även över kostnadsstället för stödpersoner.

Budget för stödpersonsverksamheten har överskridits med 500 tkr. Detta utfall har dock varit svårt att påverka, eftersom rätten till stödperson är en lagstadgad rättighet. Nämnden kunde dock ha noterat det framväxande underskottet och äskat ytterligare medel. Inför 2019 har nämnden äskat om och erhållit en utökad budgetram som förväntas täcka det innevarande årets kostnader.

Patientnämndens förklaring - Planarbete och målstyrning

Nämnden har under de senaste åren arbetat med att utveckla planeringsprocessen men har varit tvungen att prioritera kärnverksamheten. Patientnämnden har höga krav på kvalitet och rättssäkerhet i handläggningen och har i sitt förbättringsarbete varit tvungen att säkerställa kärnverksamheten, till viss del på bekostnad av planeringsprocessens utveckling. Detta är en del av patientnämndens ständigt pågående förbättringsarbete.

Patientnämnden kommer att fortsätta utveckla planeringsarbetet och särskilt se över nämndens mål i planeringen inför nästa år. Kontakt har tagits med regionens ekonomi och planeringsavdelning för att få stöd i planeringsarbetet.

Patientnämndens förklaring - Intern kontroll och riskanalys

Väl fungerande intern kontroll ska bidra till att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt, effektivt och säkert sätt.

Patientnämnden har under 2018 infört flertalet systematiska kontrollåtgärder för att få en bättre överblick över såväl ärendehantering som ekonomi. Vid varje sammanträde får nämnden en presentation över hur ärendehandläggningen fortlöper, förordnanden, entlediganden och antal pågående uppdrag inom stödpersonsverksamheten samt den ekonomiska ställningen i förhållande till budget.

Det återstår dock för nämnden att formalisera den interna kontrollen och föra in de kontrollåtgärder nämnden önskar genomföra i planarbetet inför nästa år. Nämnden har bjudit in medarbetare från ekonomi- och planeringsavdelningen för att arbeta tillsammans med nämnden med utvecklingen av den interna kontrollen.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Revisionens anmärkning mot patientnämnden bör tas på allvar och även med beaktande av patientnämndens förklaringar och vidtagna åtgärder framstår en anmärkning som motiverad. Patientnämnden förutsätts ta till sig av revisionens synpunkter och åtgärda eventuella kvarvarande brister i nämndens styrning och kontroll.

Med anledning av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta att rikta anmärkning mot patientnämnden. I enlighet med revisionens ståndpunkt föreslås däremot att nämnden och de enskilda förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Presidiet beaktar också revisionens medskick till fullmäktige i revisionsrapporten Granskning av patientnämndens ansvarsutövande 2018:

- Patientnämndens roll som nämnd, och att den på samma sätt som regionstyrelsen är direkt underställd regionfullmäktige, behöver förtydligas
- Patientnämndens oberoende behöver säkras med anledning av att tjänstemannastödet är organiserat under regiondirektörens stab
- Patientnämnden bör inkluderas i regiongemensamma processer gällande exempelvis internkontroll och delårsrapportering.

Regionfullmäktiges beredningar

Revisionen tillstyrker att regionfullmäktiges beredningar (allmänna beredningen, demokratiberedningen, framtidsberedningen, hälsoberedningen och sjukvårdsberedningen) och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet. Revisionen har inte funnit anledning att rikta anmärkning mot beredningarna.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i sjukvårdsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om sjukvårdsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ordförande i allmänna beredningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om allmänna beredningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 2:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i framtidsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om framtidsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 1:e vice ordförande.

För övriga beredningar har förslag till beslut beretts gemensamt av regionfullmäktiges presidium.

Med hänvisning till revisionens revisionsberättelse föreslås regionfullmäktiges beredningar och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Bilagor:

Revisionens revisionsberättelse för år 2018
Patientnämndens förklaring den 11 april 2018

Protokollsutdrag skickas till:

Regionens revisorer
Regionstyrelsen
Patientnämnden
Regionfullmäktiges beredningar